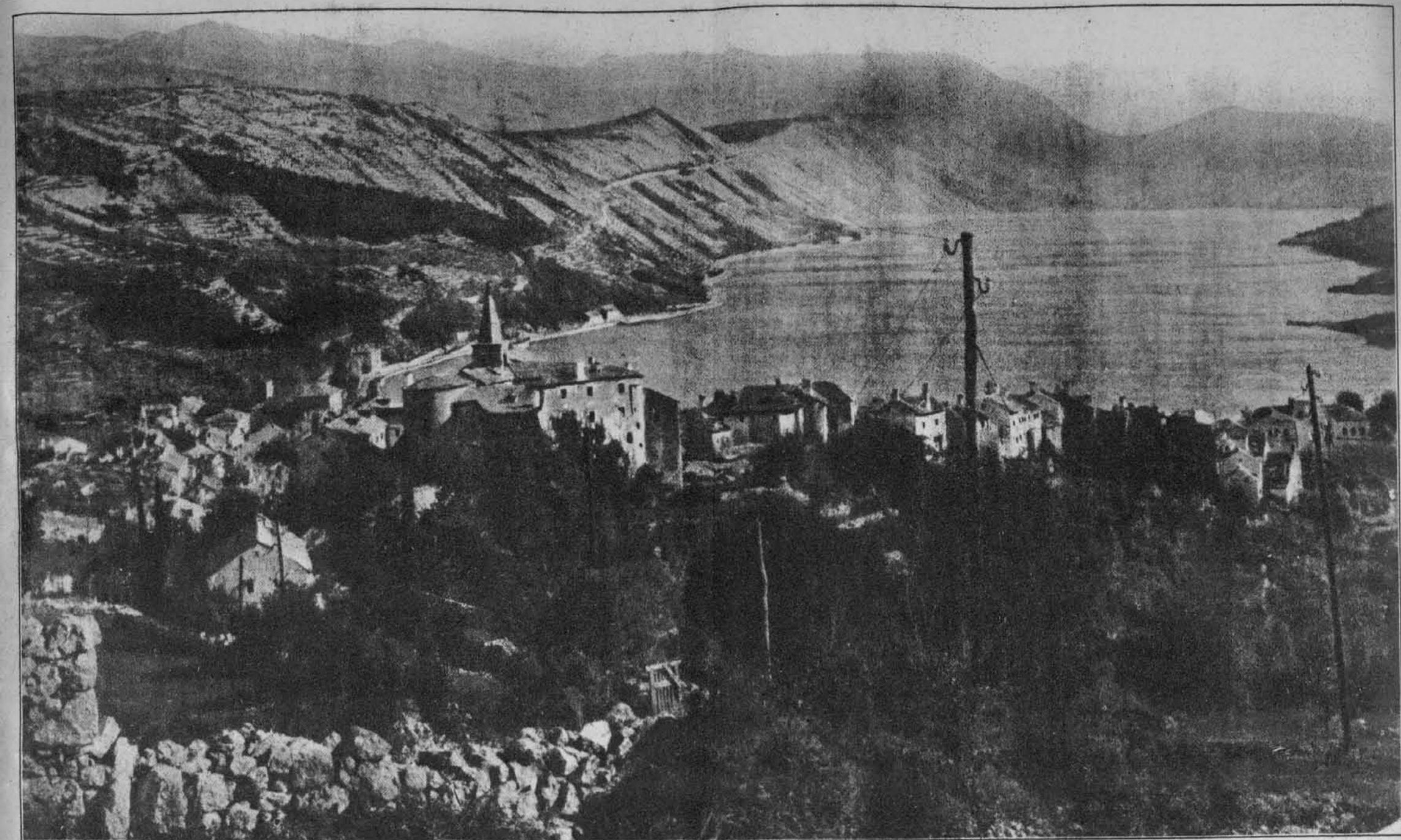
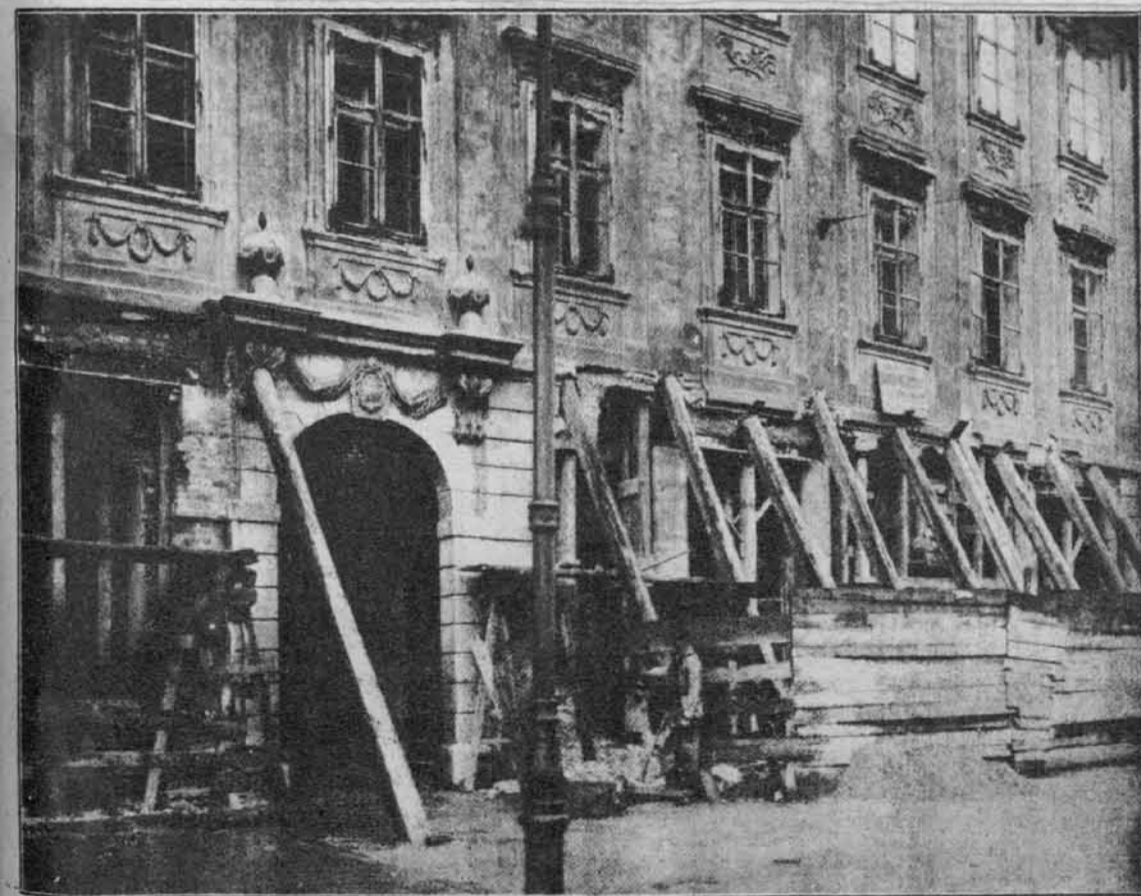

Ilustrirani Slovenec

Bakar pri Sušaku — slovenska pomorska luka.

Ureditev zveze Slovenije z morjem postaja za slovensko narodno gospodarstvo od dneva do dneva važnejša, kajti sedanje razmere so trajno nevzdržne, ker onemogočujejo slovenskemu gospodarstvu nujno potrebno ugodno zvezo z morjem. Ker sušaška luka nikakor ne zmore vsega prometa, se pojavljajo med slovenskimi gospodarskimi krogi vedno glasnejše zahteve, da bi se izgradilo in zvezalo z železnico bakarsko luko, ki bi se rezervirala nalašč za slovenski uvoz in izvoz. Kakor je videti že z naše slike, bi bila ona za to jako ugodna, ker je sijajno zavarovana.

Uničevanje stare Ljubljane.

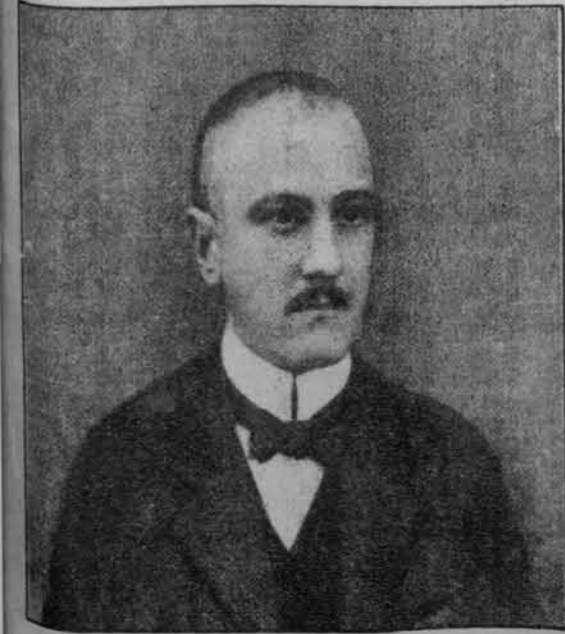
Po vsem kulturnem svetu z vsemi močmi čuvajo in negujejo starine in umetnine, le v Ljubljani jih pridno uničujejo. In na čelu tem barbarstvu korakajo celo javne korporacije. Pričujoča slika nam kaže moderniziranec znamenitega ljubljanskega magistrata, ki ga vrši sedanji gerentski svet kljub vsem protestom iz umetniških krogov.

K pogubni centralizaciji čekovnega urada.

Sedanji PPŽ režim je pred kratkim centraliziral še zadnji gospodarsko važen zavod, to je ljubljanski čekovni urad. Posledica tega je bila, da so šli zopet težki milijoni iz Slovenije, kar povzroča njeno napredujoče obubožanje. Bajе radi tega tudi čekovni urad ne bo gradil v Ljubljani svojega lastnega uradnega poslopja, temveč kupi hišo »Jadranske banke« (glej sliko!), kar je vzbudilo povsod veliko ogorčenje.

Od PPŽ režima preganjani slovenski profesorji in odstavljeni župani.

Prof. dr. Adolf Pečovnik,

ki so ga hoteli te dni premestiti iz Maribora v Skoplje, a so se v zadnjem trenutku ustrašili svoje lastne namere.

Prof. Josip Ribarič,

ki je bil pred kratkim nenadoma premeščen iz Maribora, kjer je bil tudi preds. tamošnje Jugoslovanske Maticе v Leskovac v južni Srbiji. Mariborsko dijaštvo je radi njegove premititve vpriporilo enodneven štrajk.

Janko Zajc,

župan v Kandršah pri Litiji.

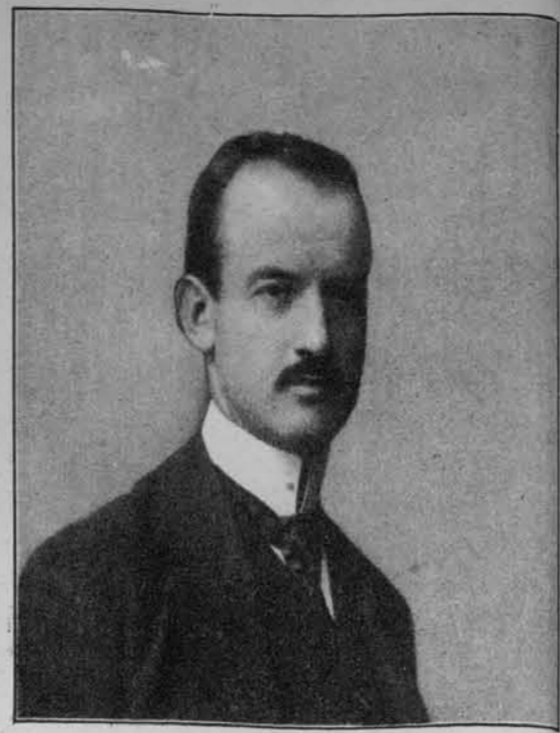

Josip Gale,

župan v Trebeljevem v litijem okraju.

Oba navedna župana sta vršila svoje posle vzorno ter vživala pri ljudstvu največji ugled. Župan Zajc je bil n. pr. 34 let v obč. odboru in pred 3 leti ga je prišel litijski okrajni glavar osebno prositi, da bi sprejel gerentstvo, župan Gale je bil pa v vsem okraju znan po svoji vestnosti.

Naša prosvetna organizacija (I. del).

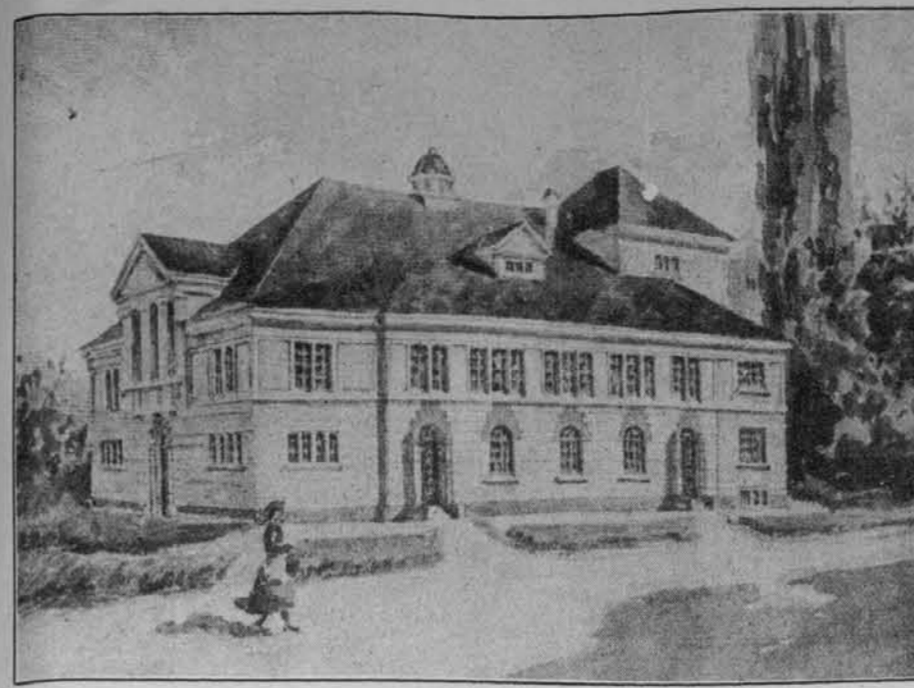

Duh, svetnik Luka Smolnikar,
sedaj župnik na Slavini pri St. Petru in eden najpožrtvovalnejših delavcev pri ustanovitvi in razvoju naše kulturne organizacije.

Marko Bajuk,
profesor v Ljubljani, pevovodja »Pevske zveze« in dolgoletni propagator in organizator naših pevskih zborov.

Dr. Josip Debevec,
profesor v Ljubljani ter eden izmed ustanoviteljev sedanje Prosvetne zveze in najmarljivějšíh predavateljev v naših kulturnih organizacijah.

Ivan Mazovec,
profesor v Ljubljani, dolgoletni predsednik sedanje Prosvetne zveze in eden najmarljivějšíh predavateljev v naših kulturnih organizacijah.

Novi ljudski dom v St. Vidu nad Ljubljano,
otvorjen preteklo jesen.

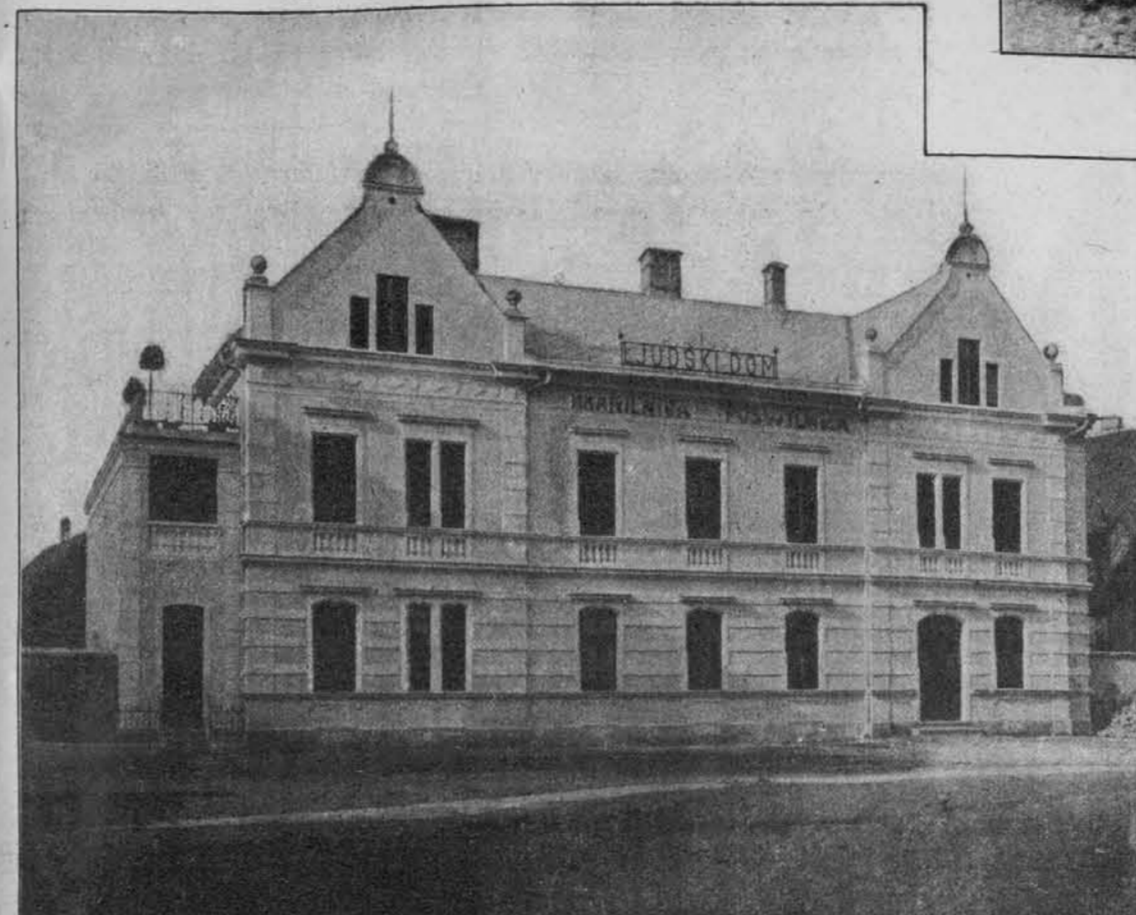
Tehnično prosvetni tečaj mariborske »Prosvetne zveze«,
ki se je vršil od 28. do 31. decembra l. 1924. v Mariboru. Slika nam kaže večino udeležencev tečaja z nekaterimi odborniki zveze.

Nekdanji »Katoliški dom« v Ljubljani
na oglu Turjaškega trga in Brega, kjer je bil dolgo let sedež naših prosvetnih organizacij.

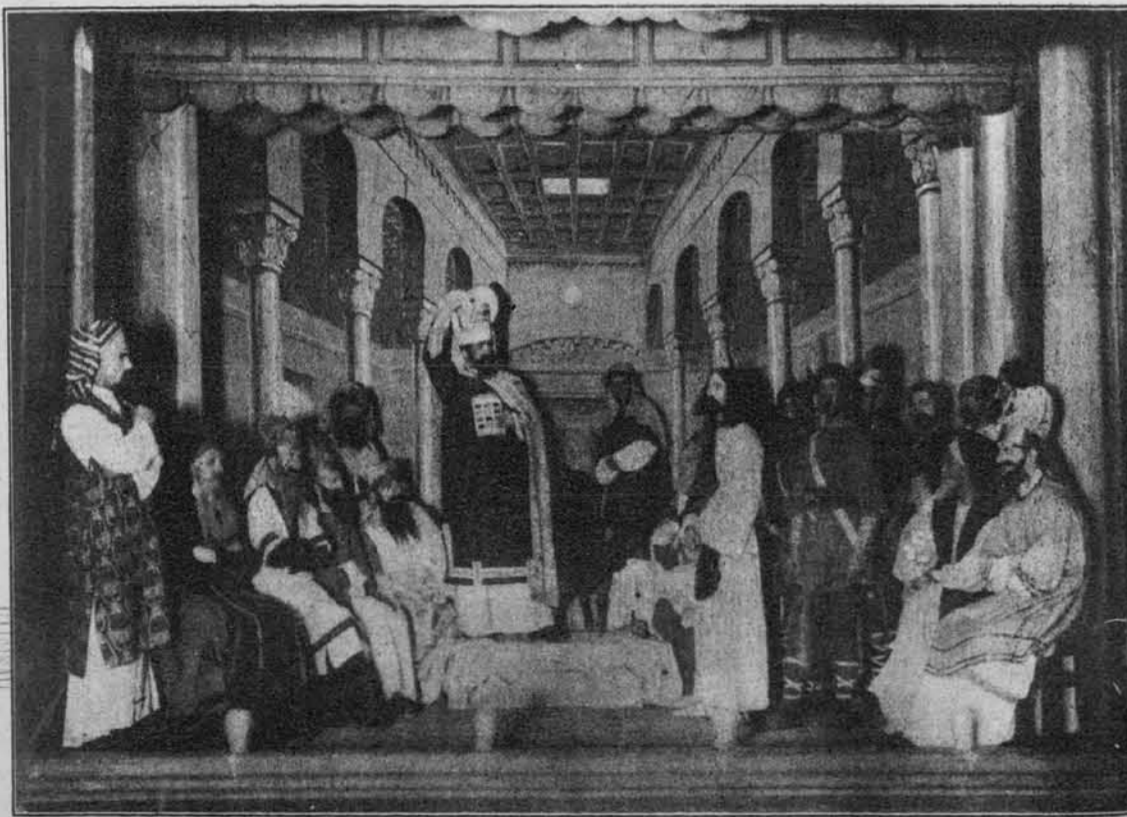
»Ljudski dom« v Ljubljani.
sedež mnogih naših prosvetnih organizacij ter do lani sedež »Prosvetne zveze«.

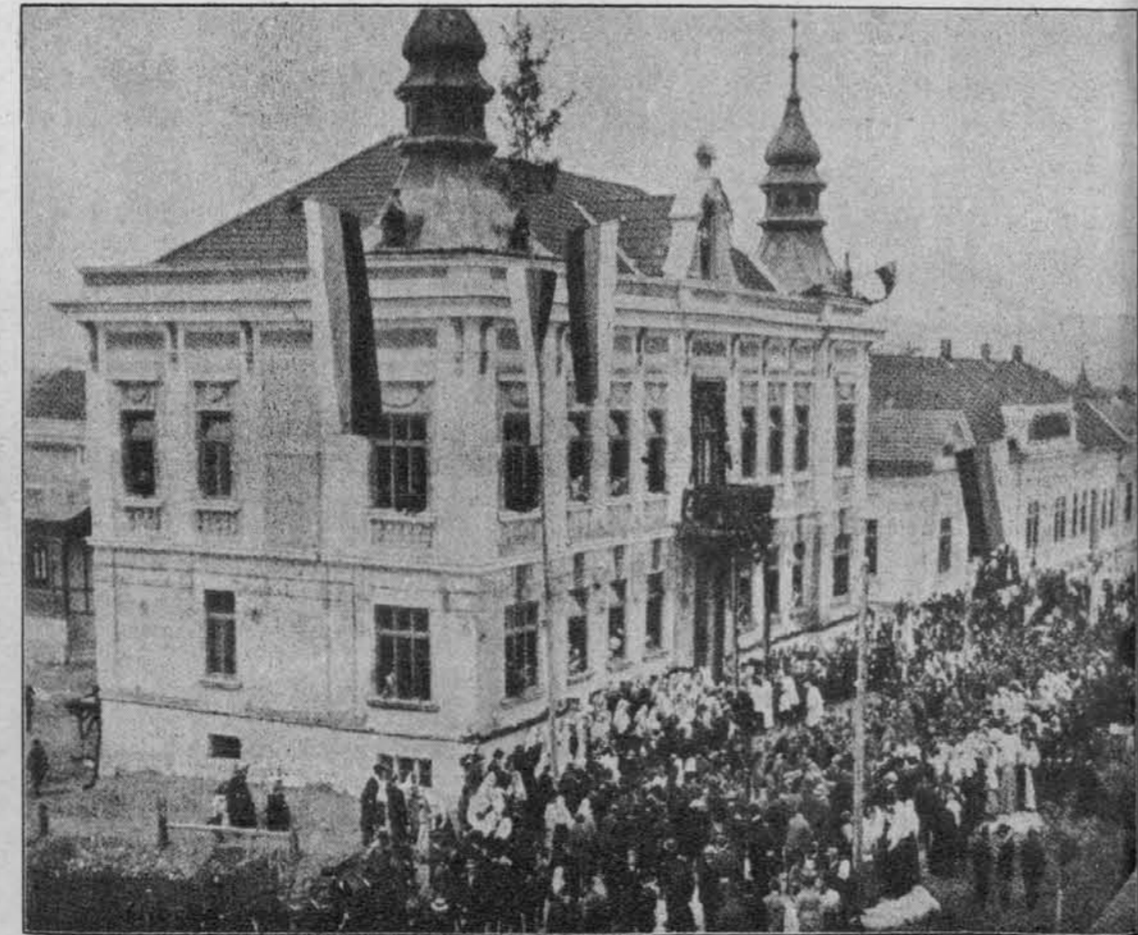
Ljudski dom v Kranju,
zgrajen l. 1908/9, največ po zaslugi tamošnjega dekana, ž. g. Koblarja. V njem ima sedež jako delavno »izobraževalno in zabavno društvo Kranj«.

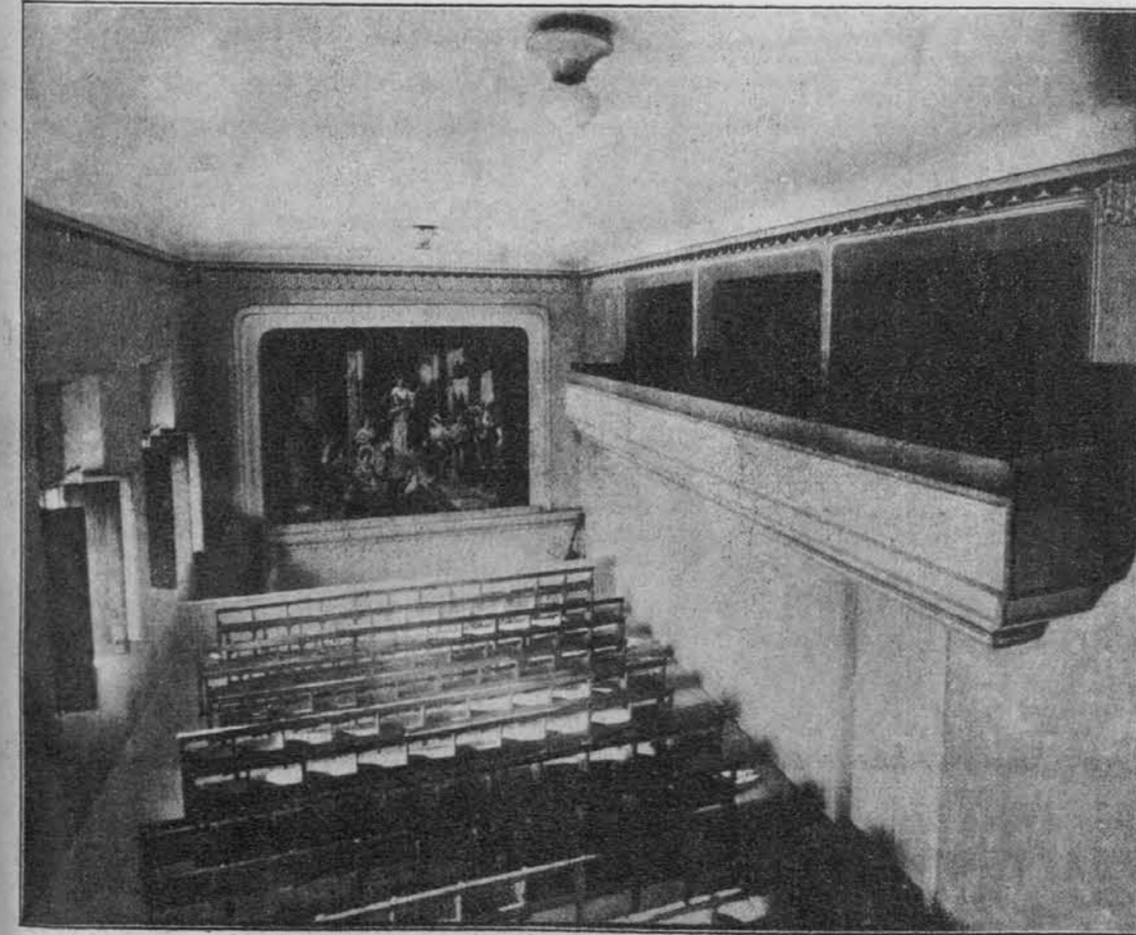
Godba »Kat. delavskega društva na Jesenicah« vrh Triglav
dne 7. sept. l. 1924. ob priliki blagoslovitve zastave jeseniške »Skale«.

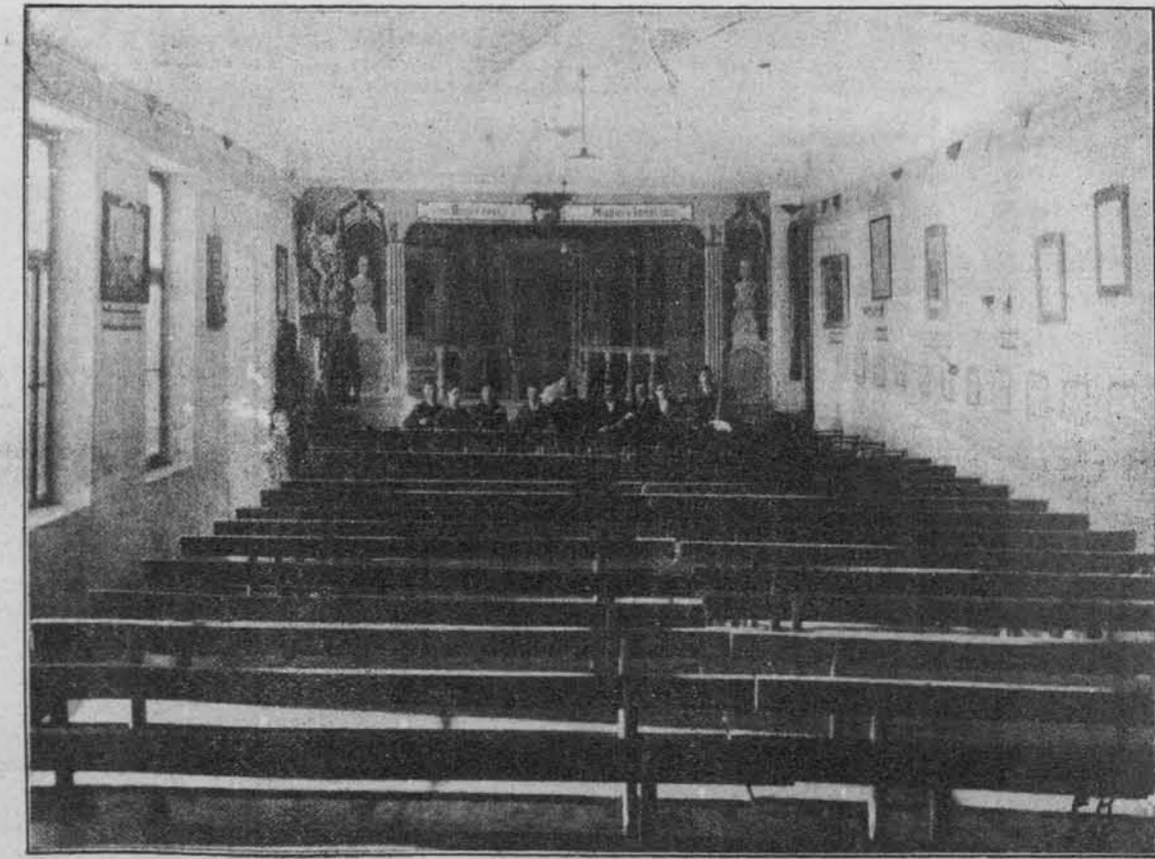
Pastjon na odru »Kat. delavskega društva na Jesenicah«
(prizor »Kristus pred Kajfom«). To marljivo društvo je priredilo od l. 1904. že nad 300 gledaliških predstav.

Društveni dom v Domžalah
ob priliki blagoslovitve dne 28. avgusta l. 1910. To je eden najlepših in največjih ljudskih domov v Sloveniji.

Gledališka dvorana »Ljudskega doma« v Radovljici,
ki je bila l. 1924. prenovljena po načrtih arh. Vurnika, zastor in kulise je pa slikal g. M. Bradaška. Dvorana meri 16x7,45 m.

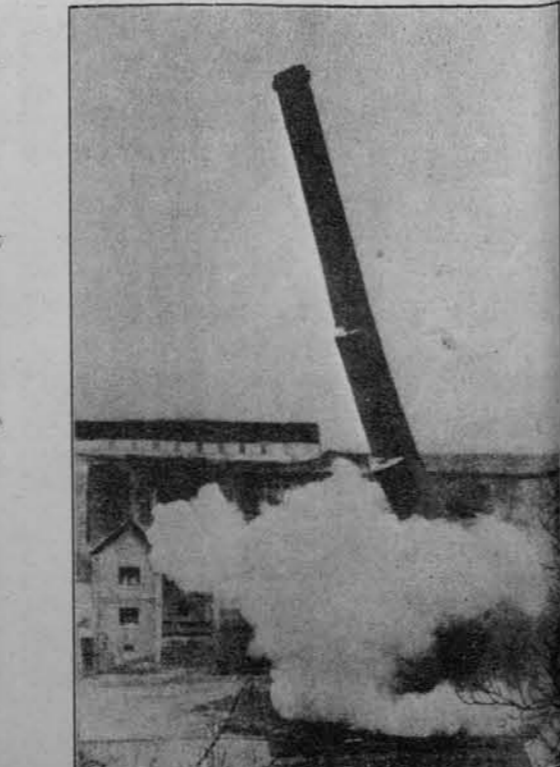
»Slomškova dvorana«
bralnega društva v Sv. Križu pri Ljutomeru. V ozadju je videti tamošnji tamburaški zbor pri vaji. Dvorana ima 400 sedežev.

Prizor iz igre »Stari in mladi«
na odru »Kat. prosvetnega društva« v Gornji Radgoni.

»Revizor« na Ljudskem odru
v Ljubljani dne 21. XII. 1924 (prizor iz II. dej.). Igrajo gg. Stare, Leskovic in Pengov.

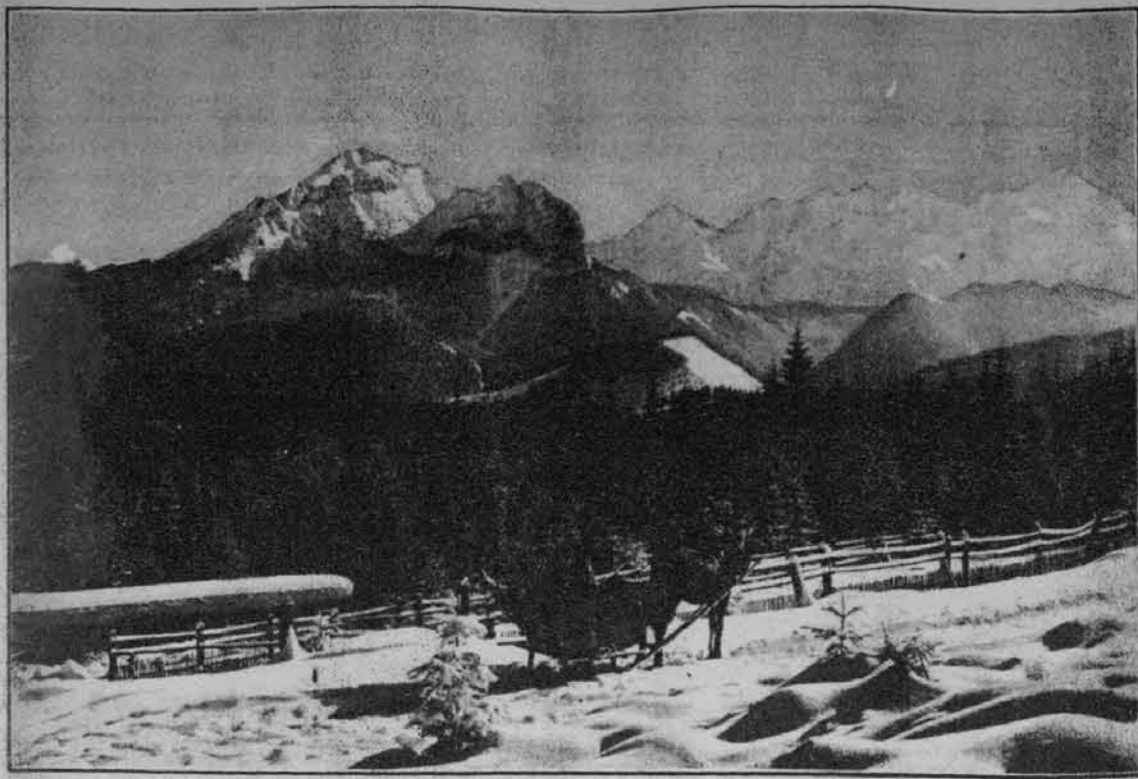
Podiranje dimnika
opuščene centrale v Trbovljah. Iz tako pridobljenih opeke so gradili novo društveno dvorano v bližnjem ljudskem domu.

Pevski zbor prosvetnega društva v Mokronogu,
ob priliki svojega izleta l. 1920. v Maribor.

Naša prosvetna organizacija je stara nad četrto stoletje. Že v zadnjih desetletjih preteklega stoletja se je ustanovilo po Sloveniji mnogo prosvetnih (pevskih, izobraževalnih itd.) društev, ki so pa bila brez tesnejših medsebojnih zvez. Inicijativni dr. Krek je čutil ta njihov nedostatek, zato jih je hotel združiti v krepko zvezo. Stojčej na stališču, da spadajo vsa nepolitična društva, ki streme za materialno in duševno povzdigo delovnih slojev skupaj, je v nedeljo, dne 28. maja 1899. enostavno razširil l. 1897. ustanovljeno »Slovensko kršč.-socialno delavsko zvezo« tudi v zvezo izobraževalnih društev in v to svrhu izpustil iz njenega naslova besedico »delavska«. Tako je postala nova »Slovenska krščanska socialna zveza« matična vsega prosvetnega dela po kmetih in je štela že l. 1913. po vseh slovenskih deželah 476 društev. Ker je pa delo vedno bolj naraščalo in ga je bilo treba deliti, so se osnovala polagoma posebne podzveze, tako za Vipavo, za Gorjsko in za Korosko, na Stajerskem se je pa razvila iz mladeniških in dekliških zvez (prva iz l. 1901.) samostojna kršč. soc. zveza. Po vojni pa tudi ta delitev dela ni več zadostovala, temveč so se izločile iz nje polagoma kot popolnoma samostojne, a še vedno na krščansko-socialnem temelju stoječe: Jugoslovanska strokovna zveza (izrazito delavsko-strokovna zveza), Orlovka zveza, Pevska zveza in Ljudski oder, ki so bile nekod le odseki SKSZ. Ker je ostala tako nekdanja SKSZ le še zveza izrazito prosvetnih društev, se je končno l. 1923. prekrstila tudi sama v današnjo »Prosvetno zvezo« in enako je storila tudi njena mariborska tovarišica. Svoje prostore je imela ljubljanska SKSZ, oziroma poznejša PZ najprej v bivšem »Katoliškem domu« na Turjaškem trgu (Markovcem) trgu) kesneje v Jugoslovanski tiskarni, v »Ljudskem domu« (v Strelški ulici) in danes v niši Vzemne posojilnice na Miklošičevi cesti. (Dalje v II. delu.)

Z nameravanega tekmovanja naših smučarjev na Poljskem.

S ceste do Morskega očesa — bisera poljske Tatre.

Koncem februarja bi se imele vršiti v Tatrah smučarske tekme, kamor so bili povabljeni slovenski smučarji, a so bile radi premalega snega odpovedane. Sliki nam kažeta pokrajino, kjer so nameravali prirediti tekme.

Pogled Czerwonych Wierchow.

Moderni predpasniki.

K prvemu ženskemu svetovnemu sejmu v Chicagi, ki se je pričel dne 18. marca. Slika nam kaže njegovi organizatorici Medill Cornick, soprogo pred kratkim umrlega senatorja (levo), in Mrs. William Hard (desno).

Naročajte „Slovenca“

ki je najcenejši slovenski dnevnik ter edini dnevnik, ki neustrašeno zagovarja pravice slovenskega naroda.

Celoletna naročnina 240 Din, mesečna 20 Din, a naročite lahko tudi samo nedeljsko izdajo, ki stane z ilustrirano prilogo samo 60 Din.

INSERIRAJTE
ILUSTRIRANEM
SLOVENCU

Ljubljanska občinska avtonomija
 za časa »demokratskega« PPŽ režima.